

บทที่ ๕

สรุปและเสนอแนะ

มูลเหตุของการวิจัย

ผู้วิจัยได้ประสบปัญหาในการดำเนินการบริหารสุศึกษาโรงเรียนอยู่หลายประการ เป็นต้นว่า ปัญหาในการบริหารต่าง ๆ การจัดหางบประมาณ การจัดแรงแรงงาน ความรับผิดชอบใหญ่บุคลากร และการจัดโปรแกรมที่มีส่วนส่งเสริมการบริหารงานสุศึกษาตลอดจน วิธีดำเนินการบริหารที่ดี เหตุนี้ผู้วิจัยจึงต้องการที่จะทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการบริหารสุศึกษาโรงเรียนในสถานับการฝึกหัดครูของไทยว่ามีวิธีการดำเนินการและยึดหลักการบริหารอย่างไร มีส่วนที่คล้ายคลึงกับหลักการของต่างประเทศเพียงใด

ความมุ่งหมายของการวิจัย

- ๑. ต้องการศึกษางานในหน้าที่ของผู้รับผิดชอบการสุศึกษาของโรงเรียน
- ๒. ศึกษาปัญหาเกี่ยวกับการบริหารงานสุศึกษาในโรงเรียน
- ๓. ศึกษาเกี่ยวกับผู้รับผิดชอบดำเนินงานและวิธีดำเนินงานการสุศึกษาโรงเรียน
- ๔. ศึกษาองค์ประกอบที่ช่วยส่งเสริมการบริหารงานสุศึกษาโรงเรียน
- ๕. หาเค้าโครงการบริหารสุศึกษาโรงเรียนของสถานับการฝึกหัดครู

ขอบเขตของการวิจัย

ศึกษาเฉพาะงานในหน้าที่ของผู้รับผิดชอบการสุศึกษาโรงเรียน ปัญหาเกี่ยวกับการบริหารงานสุศึกษาในโรงเรียน ผู้รับผิดชอบดำเนินงานและวิธีดำเนินงานสุศึกษาโรงเรียน กับองค์ประกอบที่มีส่วนช่วยส่งเสริมการบริหารงานสุศึกษาโรงเรียนในสถานับการฝึกหัดครูของไทย ที่เป็นโรงเรียนฝึกหัดครู ๑๓ แห่ง วิทยาลัยครู ๑๔ แห่ง

ขนาดของประชากรที่เป็นตัวแทนในการศึกษา

ใช้เฉพาะผู้รับผิดชอบในการสอนและการบริหารการสุศึกษาของสถานับ

การฝึกหัดครูทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาคที่ตั้งกติกกรรมการฝึกหัดครู ซึ่งมีจำนวนผู้สอนวิชา
สุขศึกษา พยาบาล และหัวหน้าหมวดวิชาสุขศึกษารวมทั้งสิ้น ๔๐ คน

วิธีดำเนินการศึกษาวิจัย

๑. สร้างแบบสอบถาม ผู้วิจัยใช้การศึกษาจากตำรา เอกสาร รายงานการประชุม
และสัมภาษณ์ผู้มีประสบการณ์เพื่อขอคำแนะนำจากผู้มีความชำนาญทางการบริหารเป็นหลักในการ
สร้างแบบสอบถามใช้ Rating scale ทำ Pretest เพื่อหาข้อบกพร่องของ
แบบสอบถามกับอาจารย์ผู้สอนวิชาสุขศึกษา ๓ คน พยาบาลที่ทำหน้าที่พยาบาลและหัวหน้าหมวด
วิชาสุขศึกษา ๔ คน ของสถาบันการฝึกหัดครูทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค แล้วติดต่อขอความ
ช่วยเหลือจากกองโรงเรียนฝึกหัดครูช่วยออกหนังสือราชการนำส่งแบบสอบถามถึงผู้บริหารของ
ทุกสถาบันการฝึกหัดครู เพื่อขอความร่วมมือจากผู้สอนวิชาสุขศึกษา พยาบาลและหัวหน้าวิชาสุช-
ศึกษาเป็นผู้ตอบแบบสอบถาม

๒. การเก็บรวบรวมข้อมูล ส่งแบบสอบถามทั้งสิ้น ๔๐ ฉบับได้รับคืนมา ๔๐ ฉบับ
คิดเป็น ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์

การวิเคราะห์ข้อมูล

รวบรวมคำตอบในแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาออกเป็น ๔ หมวดใหญ่ แล้วจัดนำหนัก
ความคิดเห็นออกเป็น ๓ พวก คือ จัดทำ ไม่ได้จัดทำ, มีปัญหามาก มีปัญหาน้อย, จำเป็น
อย่างยิ่ง จำเป็น และไม่จำเป็น คิดเปอร์เซ็นต์ตามหมวดเพื่อนำเสนอเป็นตารางตามหมวด
หมู่ของปัญหา

การอภิปรายและสิ่งที่ค้นพบจากการวิจัย ผู้วิจัยแบ่งหมวดเพื่อสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

งานในหน้าที่เกี่ยวกับความรับผิดชอบการสุศึกษาโรงเรียน

พบว่างานเกี่ยวกับหน้าที่รับผิดชอบการสุศึกษาโรงเรียนในสถานการฝึกหัดครูนั้น ประกอบด้วยงานต่าง ๆ ซึ่งเรียงลำดับความสำคัญได้ดังนี้ คือ การสุขาภิบาล การบริการอนามัย การบริหารงานการสุศึกษา งานการสอนและงานพิเศษที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานอื่น เช่น ช่วยการปฐมนิเทศ และ เป็นวิทยากรให้ความรู้กับงานการอบรมต่าง ๆ ของสถาน

ปัญหาเกี่ยวกับการบริหารงานสุศึกษาโรงเรียน

ปัญหาในการบริหารงานสุศึกษาโรงเรียนในสถานการฝึกหัดครูนั้น มีปัญหาต่าง ๆ หลายประการซึ่งเรียงลำดับความสำคัญของปัญหาได้ดังนี้คือ การเงิน อาคารสถานที่และการวางแผนงานโรงเรียน อุปกรณ์และผู้ใช้อุปกรณ์เพื่อบริการในโรงเรียน ห้องพยาบาล คัมแคม อุปกรณ์ไม่พอ บุคลากรไม่เพียงพอ ความรับผิดชอบที่สมบูรณ์ในการปฏิบัติงาน นอกจากนี้ยังมีปัญหาเกี่ยวกับเรื่องความร่วมมือของครูอาจารย์ในโรงเรียน ขาดความร่วมมือกับผู้ปกครอง การเตรียมการอบรมผู้รวมงานสุศึกษา ความร่วมมือจากนักเรียนและคนงานในโรงเรียน บุคลากร และไม่มีปัญหาเกี่ยวกับ ผู้บริหารโรงเรียนกับงานสุศึกษา ความร่วมมือช่วยเหลือจากหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง การสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมและปัญหาการขาดแพทย์ พยาบาล ช่วยเป็นที่ปรึกษาภายในโรงเรียน

ผู้รับผิดชอบดำเนินงานและวิธีดำเนินงานสุศึกษาโรงเรียน

ผู้รับผิดชอบดำเนินงานสุศึกษาในสถานการฝึกหัดครูนั้นได้แก่พยาบาลประจำโรงเรียนเป็นอันดับแรก ถัดไปก็เป็นผู้ช่วยการหรืออาจารย์ใหญ่ผู้รับผิดชอบเองและอาจารย์ผู้สอนวิชาสุศึกษา กับเจ้าหน้าที่การเงินโรงเรียน อาจารย์ฝ่ายคหกรรมศาสตร์ และโภชนาการของสถานการฝึกหัดครูนั้น ๆ ร่วมรับผิดชอบด้วยซึ่งมีเฉพาะหนึ่งหรือสองแห่งเท่านั้น

ส่วนวิธีดำเนินงานสุศึกษาโรงเรียนนั้นผู้บริหารสถานการฝึกหัดครูใช้วิธีการมอบหมายงานให้กับผู้สอนวิชาสุศึกษาเป็นอันดับแรก มอบหมายให้ พยาบาลประจำโรงเรียนบ้างและลงมือดำเนินการเองบ้าง ซึ่งวิธีสุดท้ายนี้ปฏิบัติกันน้อยมาก

องค์ประกอบที่มีส่วนช่วยส่งเสริมการบริหารงานการศึกษาโรงเรียน

องค์ประกอบต่าง ๆ ที่มีส่วนช่วยส่งเสริมการบริหารงานการศึกษาโรงเรียนนี้แบ่งได้เป็น ๒ ส่วนคือ ส่วนที่เป็นของเอกชน สมาคม กับการเลือกบุคลากร งบประมาณอย่างหนึ่ง กับส่วนที่เป็นสถานที่ราชการอีกส่วนหนึ่ง ดังนี้คือ

ส่วนที่เป็นของ เอกชน สมาคม และเกี่ยวกับการเลือกบุคลากร งบประมาณนั้นมีส่วนที่จำเป็นและจำเป็นอย่างยิ่งหลายอย่างดังนี้ คือ การเลือกบุคลากรที่มีความชำนาญทางศึกษา การมีเครื่องอำนวยความสะดวกทางค่านอนามัยเพียงพอ การมีเงินงบประมาณใช้จ่ายค่านศึกษาอย่างเพียงพอ การเลือกบุคลากรที่มีคุณวุฒิทางการอนามัย สมาคมส่งเสริมสุขภาพจิต UNICEF สถานีนอนามัยของเทศบาล

องค์ประกอบส่วนที่เป็นสถานที่ราชการที่มีส่วนช่วยส่งเสริมการบริหารการศึกษาโรงเรียนในสถานับการฝึกหัดครู ในส่วนที่จำเป็นอย่างยิ่ง และจำเป็นได้แก่โรงพยาบาลของกรมการแพทย์ กองอนามัยโรงเรียน กรมอนามัย การประปาจังหวัด แผนกอนามัยจังหวัด สถานตรวจโรคปอด สำนักงานปราบยาเสพติดให้โทษ กองศึกษา กรมอนามัย ความร่วมมือจากหน่วยราชการอื่น ๆ นอกจากนั้นก็มีแผนกโสตทัศนวัสดุวิทยาลัยการศึกษา ประสานมิตร แผนกโสตทัศนศึกษากลางจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย แผนกจรรยากรมตำรวจ สถานตรวจโรคปอด สถานที่ที่ไม่จำเป็นได้แก่ มหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์และศิริราชพยาบาล และคณะทันตแพทยศาสตร์ เนื่องจากสถานับการฝึกหัดครูส่วนใหญ่อยู่ในส่วนภูมิภาคความจำเป็นจึงไม่มี

การสุขาภิบาลที่จัดทำขึ้นในโรงเรียน

สถานับการฝึกหัดครูได้จัดทำงานในหน้าที่ที่รับผิดชอบที่เกี่ยวกับการสุขาภิบาลขึ้นหลายอย่างซึ่งสามารถเรียงลำดับงานที่จัดทำมากไปหาน้อยและไม่ได้ทำใดดังนี้คือ การควบคุมความสะอาดส่วนที่มีส้วมะ ความสะอาดอาคารเรียน อาคารประกอบ ควบคุมขยะมูลฝอยเพื่อนำไปกำจัด ควบคุมอุบัติเหตุในสนามในบริเวณโรงเรียน ทำทางระบายน้ำที่โรงครัว โรงอาหาร

ส่วน และจัดนำคัมภีร์มาใช้ ส่วนที่เกี่ยวกับการตรวจสอบคุณภาพของผู้นำอาหารมาขาย การควบคุมอาหารใหญ่ถูกสุขลักษณะ การควบคุมแสงสว่างทางเดินอากาศในอาคารเรียนนั้นจัดทำน้อยมาก เกือบจะเรียกว่าไม่ได้ทำเลยก็ว่าได้

บริการอนามัยที่จัดทำขึ้นในโรงเรียน

บริการอนามัยโรงเรียนที่สถาบันการฝึกหัดครูได้จัดทำขึ้นนั้นส่วนที่ทำได้แก่การปฐมพยาบาล การจัดอาหารกลางวันในโรงเรียน บริการการป้องกันโรค ซึ่งนำหนักและวัดส่วนสูง ให้ความคำปรึกษาแพทย์ จัดอาหารใหญ่ถูกสุขลักษณะและจัดบริการการรักษา ส่วนที่ไม่ได้จัดทำมี การทดสอบสุขภาพจิต บริการตรวจหู ตรวจสายตา บริการสุขภาพครู และคนงาน บริการแก้ไขข้อบกพร่อง ตรวจฟัน ทำระเบียบสุขภาพและตรวจโรคประจำมี

วิธีการสอนสุศึกษาที่จัดทำในโรงเรียน

วิธีสอนสุศึกษาในโรงเรียนของสถาบันการฝึกหัดครูที่ใช้กันมากได้แก่ การสอนโดยวิธีโลกเซอร์ วิธีโซอุปกรณประกอบการสอน วิธีสอนให้สอดคล้องกับวิชาอื่น สอนโดยการอภิปราย และวิธีการแนะแนว ส่วนวิธีการสอนที่ไม่นิยมใช้กันในสถาบันการฝึกหัดครูก็ได้แก่ วิธีเชิญวิทยากรมาบรรยายประกอบ วิธีพาไปศึกษานอกสถานที่ วิธีจัดกิจกรรมขึ้นประกอบการสอน

หลักการบริหารการสุศึกษาโรงเรียนในสถาบันการฝึกหัดครูของไทยที่ค้นพบปรากฏว่าประกอบด้วยหลักต่าง ๆ ดังต่อไปนี้คือ

- ๑. ขอบเขตของการบริหารสุศึกษาโรงเรียนประกอบด้วยหลักใหญ่ ๓ ประการคือ
  - ๑. การสุชาภิบาลโรงเรียน
  - ๒. บริการอนามัยในโรงเรียน
  - ๓. การสอนสุศึกษาในโรงเรียน
- ๒. งานสุศึกษาโรงเรียนที่ควรรับผิดชอบ ๔ อย่างคือ

๑. การสุขาภิบาลโรงเรียน
๒. บริการอนามัยโรงเรียน
๓. บริหารการสุศึกษา
๔. งานพิเศษอื่น ๆ
๕. งานการสอน

๓. ผู้รับผิดชอบดำเนินการสุศึกษาโรงเรียนของสถาบันการฝึกหัดครูได้แก่พยาบาลประจำโรงเรียน อาจารย์ผู้สอน ผู้อำนวยการหรืออาจารย์ใหญ่ ส่วนวิธีดำเนินการสุศึกษานั้นใช้วิธีมอบหมายงานการสุศึกษาทั้งหมดให้กับอาจารย์ผู้สอน และพยาบาลประจำโรงเรียนรับดำเนินงาน

๔. ปัญหาเกี่ยวกับการบริหารงานสุศึกษาโรงเรียน ส่วนใหญ่ได้แก่การเงิน อาคารสถานที่ และการวางแผนงานโรงเรียน อุปกรณ์การสอน เครื่องมือในห้องพยาบาล บุคลากรไม่เพียงพอ บริการอนามัยบางอย่างน้อยเกินไป

๕. องค์ประกอบต่าง ๆ ที่มีส่วนช่วยส่งเสริมการบริหารสุศึกษาโรงเรียนมีทั้งส่วนที่เป็นองค์กร เอกชน สมาคม สถานที่ราชการ การคัดเลือกบุคลากร งบประมาณ อุปกรณ์เกี่ยวกับการสุศึกษา โรงพยาบาลของกรมการแพทย์ กองอนามัยโรงเรียน แผนกอนามัยจังหวัด การประปาจังหวัด สถานตรวจโรคปอด

อาจสรุปได้ว่าหลักการบริหารการสุศึกษาโรงเรียนในสถาบันการฝึกหัดครูของไทยนั้นได้ยึดหลักการบริหารคล้ายคลึงกับหลักการสุศึกษาโรงเรียนในสถาบันการฝึกหัดครูของผู้เชี่ยวชาญทางด้านบริหารสุศึกษาของต่างประเทศซึ่งแสดงให้เห็นชัดว่า การบริหารการสุศึกษาโรงเรียนของต่างประเทศคล้าย แต่วิธีดำเนินงานและการบริหารงานรวมทั้งความรู้สึกที่เกี่ยวกับความรับผิดชอบในเรื่องนี้ยังไม่ได้ผสมความมุ่งหมายเท่าที่ควรจะเป็น

ข้อเสนอแนะ

๑. บริการอนามัยในสถานการฝึกหัดครูของไทยเราส่วนใหญ่จัดทำแต่บริการการป้องกันโรค (Prevention service) และการรักษา (Appraisal service) เท่านั้น ส่วนบริการคานการแก้ไขข้อบกพร่อง (Correction service) เช่น การตรวจหู ตรวจตา ตรวจฟัน ตรวจร่างกายประจำปี ทดสอบสายตานั้นทำน้อยมาก หากจะเปรียบเทียบกับต่างประเทศแล้วเหลือบริการแก้ไขข้อบกพร่องเป็นบริการที่ต้องจัดทำมากกว่าบริการทั้ง ๒ อย่างที่กล่าวมาแล้ว จากผลของการวิจัยนี้ทำให้ผู้วิจัยทำให้ผู้วิจัยใครเสนอความเห็นว่าการฝึกหัดครูควรจะได้จัดแพทย์หรือผู้อำนวยการคานนี้ไว้ประจำหน่วยศึกษานิเทศก์เพื่อหมุนเวียนไปให้บริการคานนี้แก่สถานการฝึกหัดครูทั้ง ๒๓ แห่ง ซึ่งจะทำให้ทุกสถานการฝึกหัดครูไม่บกพร่องในการจัดบริการอนามัยได้ หากว่าบริการอนามัยโรงเรียนจัดขึ้นได้อย่างสมบูรณ์แบบ ผลที่ได้จะไม่เพียงมีผลดีแก่เด็กเท่านั้น ยังหมายรวมถึงการมีสุขภาพที่สมบูรณ์ของประชาชนพลเมืองในอนาคคของชาติด้วย

๒. บุคลากรคานสุขศึกษาปัจจุบันการฝึกหัดครูของไทยยังต้องประสบปัญหาขาดบุคลากรอยู่มาก ซึ่งจะเห็นได้จากบางสถานจำเป็นตองใช้เจ้าหน้าที่การเงิน อาจารย์ฝ่ายคานกรรมศาสตร์ให้ช่วยคานเนินการสอนและรับผิดชอบ ปัญหาี้จะหมดลงได้หากกรมการฝึกหัดครูได้พิจารณาส่งอาจารย์ที่มีความรู้ทางการศึกษาเข้ารับการอบรมทางคานสุขศึกษาหรือเข้าศึกษาต่อเพื่อให้ได้วุฒิทางคานสุขศึกษา เช่น วิทยาศาสตร์บัณฑิตทางการสุขศึกษาจากคณะสาธารณสุขศาสตร์มหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์ ซึ่งจะเป็นทางหนึ่งทีเพิ่มบุคลากรคานนี้ได้อย่างเพียงพอโดยที่ไม่ตองพิจารณาบรรจุใหม่

การเตรียมบุคลากรก็เป็ปัญหาเหมือนกันเพราะทางหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครูจัดให้มีการอบรมบุคลากรคานนี้้น้อยมาก จนเกือบมองไม่เห็นความจำเป็น แต่ที่จริงมีความจำเป็นมาก เพราะอย่างน้อยก็ทำให้ได้มีการปรับปรุงหลักสูตรการสอนให้ตรงตามความตองการของเด็กในชุมชนแต่ละแห่ง หากผู้บริหารของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครูได้จัดให้มีการสัมมนาหรืออบรมอาจารย์ผู้ทำหน้าที่สอนและรับผิดชอบการ

สู่ศึกษาโรงเรียนในสถาบันการฝึกหัดครูของทุกแห่งอย่างน้อยปีละครั้งก็ยังประโยชน์ให้เกิดกับการบริหารสู่ศึกษาโรงเรียนอย่างยิ่ง

๓. การเงินหรืองบประมาณที่ใช้เกี่ยวกับการสู่ศึกษาโรงเรียนนั้นว่ามีปัญหาใหญ่ที่สถาบันการฝึกหัดครูของประศพมานานปีแล้ว แม้ในปัจจุบันนี้ก็ยังคงมีปัญหาอยู่ คือ บางสถาบันจัดให้มหาวิทยาลัยสู่ศึกษาปัญหาที่ลดลงไปไค้บาง เพราะมีส่วนเฉลี่ยจากเงินงบประมาณการศึกษาที่ได้รับ หากสถาบันใดมิได้จัดให้มหาวิทยาลัยสู่ศึกษาขึ้น จัดเพียงให้เป็นวิชาหนึ่งที่ทำการสอนเหมือนวิชาอื่น ๆ ก็มีปัญหามากเพราะมีเพียงเงินบำรุงการศึกษาซึ่งน้อยมากควย เหตุผลดังกล่าวนี้ผู้วิจัยใคร เสนอแนะกับผู้บริหารสถาบันว่า ควรกำหนดหรือเฉลี่ยเงินงบประมาณให้เท่า ๆ กับมหาวิทยาลัยอื่น ๆ หรือให้มากกว่าเล็กน้อยก็คดียิ่ง เพราะวานออกจกจะทำอุปกรณประกอบการสอนแล้วยังนำมาใช้เพื่อบริการนักเรียนทั้งโรงเรียนโดยส่วนรวมควย หากขอเสนอแนะนี้ต้องมีอุปสรรคเกิดขึ้นกับเรื่องเงินงบประมาณ แต่หากจะนำเอาเงินบำรุงการศึกษาของสถาบันมาใช้ทดแทนซึ่งมากกว่าเดิมคึกว่าการใช้เงินบำรุงการศึกษาคงไม่ผิดวัตถุประสงค์ของการใช้เงินนี้ แน

๔. การควบคุมอาหารให้ถูกสุขลักษณะ อาหารจะถูกสุขลักษณะอย่างคึกก็อยู่ที่ผู้ประกอบหรือผู้ปรุง ภาชนะที่รองรับ อุปกรณต่าง ๆ และบริเวณโรงครัวที่จักประกอบอาหารตลอดจนการทำควมสะอาดภาชนะที่ใส่อาหารรับประทาน ปัจจุบันนี้อาจารย์ผู้ควบคุมการจ่ายการปรุงอาหาร เป็นผู้ควบคุมอย่างใกล้ชิดเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งมุ่งถึงคุณค่า ปริมาณและการประหยัดเป็นสำคัญซึ่งก็ตรงตามวัตถุประสงค์ของโรงอาหารสำหรับนักเรียนอยู่แล้ว แต่หากผู้บริหารสถาบัน ใดจักส่งให้ผู้สอนสู่ศึกษาหรือพยาบาลเขาไปมีส่วนรับผิดชอบและช่วยแนะนำเกี่ยวกับการเลือกอาหารที่มีคุณค่าตามหลักโภชนาศาสตร์ ความสะอาดทั่วไปในโรงครัว การตรวจสุภาพผู้ประกอบอาหาร อุปกรณ สถานที่ ทางระบายน้ำ การป้องกันแมลงและกำจัดขยะต่าง ๆ ควย คึกว่าจะมีประโยชน์มากในการควบคุมการสุขาภิบาลอาหารและเพื่อจัดเป็นตัวอย่างการสอนสู่ศึกษาของสถาบันการฝึกหัดครูควย

๕. โรงเรียนเป็นแห่งแรกที่มีหน้าที่ในการวางพื้นฐานการอนามัย เมืองต้นให้กับเด็กสถาบันการฝึกหัดครูก็มีหน้าที่ที่จะรักษาและดำรงไว้ซึ่งผลคึกอันนี้เหมือนกัน แต่การจักโปรแกรม

ค่านอนามัยให้กับนักเรียนฝึกหัดครูยังอยู่ในสภาพที่ขัดสนผู้มีความรู้ที่จะให้คำปรึกษา หาก
 ผู้บริหารการศึกษารองเรียนของสถานฝึกหัดครูได้หันไปขอความร่วมมือกับองค์การ
 เอกชนสมาคมในชุมชนนั้น ๆ ได้ ก็อาจจะทำให้บริการอนามัยของสถานดำเนินไปได้ด้วย
 ที่จากความคิดเห็นของผู้บริหารการศึกษารองเรียนของสถานฝึกหัดครูได้ให้ความเห็นไว้ว่ามีสถาน
 องค์การ สถานื่อนามัย โรงพยาบาล สมาคมต่าง ๆ ตลอดจนสถานที่ราชการในชุมชน
 ที่ใกล้เคียงได้ให้ความช่วยเหลือแก่สถานอย่างมากอยู่แล้ว หากสถานฝึกหัดครูจะได้จัด
 ให้มีคณะกรรมการสุขภาพของโรงเรียน (School Health Committee)
 ขึ้นก็เชื่อแน่ว่าจะต้องได้รับความช่วยเหลือจากหน่วยงานองค์การ สมาคม ตลอดจนอาจารย์
 ผู้สอนวิชาอื่น ๆ ทุกฝ่ายในสถานฝึกหัดครูเป็นอย่างดี

๖. อาศัยผลของการวิจัยผู้วิจัยใคร เสนอแนะเค้าโครงของการบริหารสุขภาพ
 โรงเรียนแก่สถานฝึกหัดครูโดยพอสรุปหลักเกณฑ์ได้ดังนี้คือ

ขอบเขตของการสุขภาพโรงเรียนต้องประกอบด้วย

๑. การสุขภาพโรงเรียน ซึ่งประกอบด้วยการจัดและดำเนินการสุขภาพ
 ภิบาล สุขภาพสิ่งแวดล้อม และความเกี่ยวพันระหว่างครูนักเรียนในค่านของการสุขภาพ
๒. บริการอนามัยโรงเรียน ประกอบด้วยบริการการแก้ไขข้อบกพร่อง
 บริการการรักษาโรค และบริการการป้องกันโรค
๓. การสอน ประกอบด้วยการสอนตามทฤษฎีแบบวิชาเฉพาะสอนความรู้
 ไปกับวิชาอื่น สอนโดยการแนะแนว

หลักทั่วไปสำหรับการจัดบริหารสุขภาพโรงเรียนในสถานฝึกหัดครู

๑. สถานฝึกหัดครูจะต้องจัดสอน จัดบริการสุขภาพโรงเรียนกับ
 นักเรียนทุก ๆ อย่างโดยไม่ว่าจะเป็นสิ่งทีนักเรียนสนใจหรือไม่สนใจก็ตาม
๒. การจัดบริหารสุขภาพโรงเรียนในสถานฝึกหัดครูนั้นทุก ๆ
 สถานจะจัดเน้นหลักใหญ่ ๓ ประการคือ การสุขภาพโรงเรียน การบริการอนามัย
 และการสอนสุขภาพ

๓. บริการอนามัยโรงเรียนที่จะต้องคำนึงถึงความสอดคล้องของบริการที่จัดกับหลักสูตรที่ใช้อยู่สอน
๔. องค์ประกอบต่าง ๆ เช่น บุคลากร งบประมาณ ความสะดวกในการใช้อุปกรณ์ต่าง ๆ สถานที่ราชการ องค์การเอกชนสมาคม โรงพยาบาล สถานอนามัยแผนกอนามัยจังหวัด ให้อธิบายเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ช่วยส่งเสริมการบริหารสุขศึกษาโรงเรียนที่สำคัญ
๕. การจัดสอนสุขศึกษาโรงเรียนในสถานับการฝึกหัดครูจะต้องมุ่งเพื่อให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเป็นผู้ชำนาญการสุขศึกษาได้ด้วย
๖. ข้อสำคัญที่สุดในการสอนสุขศึกษาในสถานับการฝึกหัดครูก็คือ สอนให้เนื้อหาสัมพันธ์กับชีวิตจริง ๆ ในปัจจุบันให้เด็กรู้วิธีแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันโลกต้องมีคะแนนให้สำหรับวิชาที่สอนทั้งทางทฤษฎีและปฏิบัติ กับสอนเพื่อที่จะสร้างให้นักเรียนเกิดทัศนคติเลื่อมใสการสุขศึกษาโรงเรียนด้วย
๗. โปรแกรมต่าง ๆ ของการสุขศึกษาโรงเรียนที่จัดขึ้นนั้นจะต้องจัดเพื่อให้นักเรียนทั้งสถานับมีใจจัดเฉพาะเจาะจงอย่างใดอย่างหนึ่งเท่านั้น
๘. ควรจะได้มีการค้นคว้าวิจัยอุปสรรคต่าง ๆ ในการจัดโปรแกรมสุขศึกษาอยู่เสมอ เพื่อเป็นการปรับปรุงแก้ปัญหาให้ทันกับเหตุการณ์ปัจจุบัน.

ကာကွယ်ရေး

ที่ ๑๑๕๓/๒๕๐๔

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๔ ธันวาคม ๒๕๐๔

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อทำวิทยานิพนธ์

เรียน หัวหน้ากองโรงเรียนฝึกหัดครู กรมการฝึกหัดครู

เนื่องด้วย ร.ท.ชั้น พัดม ร.น. นิสิตบัณฑิตวิทยาลัย แผนกวิชาการ
ศึกษาจะทำวิทยานิพนธ์เรื่อง " การบริหารการศึกษาชั้นสูงศึกษาในสถาบันการฝึกหัดครู "
ซึ่งจำเป็นต้องทราบข้อมูล เกี่ยวกับงานบริหารของโรงเรียนต่าง ๆ ในสังกัดกรมการฝึกหัดครู
มาเพื่อทำการวิจัย

บัณฑิตวิทยาลัย จึงใคร่ขอความร่วมมือจากท่าน ได้โปรดอำนวยความสะดวก
ในการติดต่อขอทราบข้อมูล จากโรงเรียนต่าง ๆ จำนวน ๒๓๗ แห่ง ซึ่งในการนี้ นิสิตผู้ทำการ
วิจัยจะเป็นผู้มาติดต่อรายละเอียดด้วยตนเอง บัณฑิตวิทยาลัย หวังว่าคงได้รับความอนุเคราะห์
ด้วยดีจากท่าน จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย.

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร.สุชุม ศรีชัยรัตน์)

รักษาการในตำแหน่งเลขาธิการ บัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ศธ.๐๓๐๓/๘๕๑๒

กรมการฝึกหัดครู

๔ ธันวาคม ๒๕๐๔

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อทำวิทยานิพนธ์

เรียน อาจารย์ใหญ่โรงเรียนฝึกหัดครูนครศรีธรรมราช

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม ๑ ชุด

ด้วยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยแจ้งว่า ร.ท.ชั้น พัทธม ร.น. นิสิตบัณฑิต
วิทยาลัย แผนกวิชาบริหารการศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "การบริหารการศึกษาชั้นสูงศึกษาใน
สถานฝึกหัดครู" ซึ่งจำเป็นต้องขอทราบข้อมูลเกี่ยวกับงานบริหารของโรงเรียนต่าง ๆ
ในสถานศึกษาฝึกหัดครู มาเพื่อทำการวิจัย

ฉะนั้น จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์สถานศึกษา ได้โปรดกรอก
ข้อความข้อความในแบบสอบถามที่แนบมา แล้วส่งคืนไปยัง ร.ท.ชั้น พัทธม ร.น. ภายใน
เดือนธันวาคม ๒๕๐๔ หวังว่าคงได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดี ขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้.

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) สมพงษ์ ศิริเจริญ

(นายสมพงษ์ ศิริเจริญ)

หัวหน้ากองโรงเรียนฝึกหัดครู

แผนกฝึกหัดครูวิสามัญศึกษา

แบบสอบถาม ก.

แบบสอบถามแบบนี้เป็นแบบที่ได้นำออกไปทำ Pretest กับหัวหน้าหมวด
วิชาสุศึกษา ผู้สอนวิชาสุศึกษา หรือผู้รับผิดชอบการบริหารสุศึกษาในสถาบันฝึกหัดครู
๔ แห่ง ซึ่งได้แก่ วิทยาลัยครูชนสมเด็จเจ้าพระยา วิทยาลัยครูสวนสุนันทา
วิทยาลัยครูเทพสตรี ลพบุรี โรงเรียนฝึกหัดครูเพชรบุรีวิทยาลงกรณ์

ข้าพเจ้านิสิตปริญญาโท บัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีความสนใจที่จะศึกษาปัญหาเกี่ยวกับการบริหารการศึกษาค้นคว้าศึกษาในสถาบันการฝึกหัดครู เพื่อหาเป็นวิทยานิพนธ์นำเสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย ผลที่ได้จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาระดับปริญญาโทและปรับปรุงการบริหารการศึกษาค้นคว้าศึกษาในสถาบันการฝึกหัดครู ซึ่งท่านใดมีหน้าที่รับผิดชอบอยู่ใต้วงตามสมควร

ฉนั้น ข้าพเจ้าจึงใคร่ขอความร่วมมือแสดงความคิดเห็นและกรอกแบบสอบถามให้ตรงตามความเป็นจริง จึงขอขอบคุณท่านที่ได้กรุณาร่วมมือมา ณ โอกาสนี้ด้วย.

ร.ศ. ชัน พิศลม ร.น.

ส่วนที่ ๑

โปรดกรอกข้อความในช่องว่างต่อไปนี้

- ๑. ระดับสถานศึกษา ( ) โรงเรียนฝึกหัดครู ( ) วิทยาลัยครู
- ๒. ข้าพเจ้าทำงานค้นคว้าศึกษามาแล้ว-----ปี
- ๓. วุฒิสำัญ.....วุฒิครู.....ปริญญาหรือประกาศนียบัตรอื่นๆ...
- ๔. เคยเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับศึกษาศึกษาโดยตรง.....ครั้ง อบรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับเรื่องศึกษาศึกษา.....ครั้ง

ส่วนที่ ๒

โปรดกรอกข้อความที่ความคิดเห็นตามความเป็นจริง โดยกาเครื่องหมาย (ถูก) ลงในช่องว่างขวามือในรายการดังต่อไปนี้

ข้อที่	รายการ	คิดจะ ทำ	ทำอยู่	ทำเป็น	ไม่ได้ทำ
		ทำ	สม่ำเสมอ	ครั้งคราว	
๑.	<u>งานในหน้าที่รับผิดชอบการศึกษาศึกษาในโรงเรียนของท่าน</u>				
	๑. จัดและดำเนินการสุขาภิบาลในโรงเรียน				
	๒. จัดและควบคุมห้องพยาบาล				

ข้อ ที่	รายการ	คิดจะ ทำอยู่ ทั่วเป็น ไม่ใด ทำ สมาชิกองค์กร ทำ
๓.	ทำปฐมพยาบาลนักเรียนที่เจ็บป่วย	
๔.	จัดบริการอนามัย	
๕.	ให้คำปรึกษาแก่ชุมชน สุขศึกษาและบริการแนะแนวสุขภาพ	
๖.	ทำการสอนทั้งฝ่ายฝึกหัดครูและสาธิต	
๗.	ทำการสอนเฉพาะฝ่ายฝึกหัดครู	
๘.	จัดนิทรรศการของหมวดวิชา สุขศึกษา	
๙.	นิเทศและปรับปรุงการอนามัยร่วมกับโครงการฝึกหัดครูชนบท	
๑๐.	ทำหน้าที่จัดบริหารวิชา สุขศึกษาของโรงเรียนหรือวิทยาลัยครู	
๑๑.	เป็นวิทยากรอบรมวิชา สุขศึกษาแก่ครูในโรงเรียนประจำที่ ที่ส่งนักเรียนฝึกหัดครู ไปฝึกหัดสอน	
๑๒.	ช่วยอบรมครูพลานามัยตามโครงการอบรมในภาคการศึกษา หรือในจังหวัด	
๑๓.	ประสานงานกับหน่วยงานอื่น ๆ ที่ช่วยเหลือการอนามัยของ โรงเรียน เช่น เทศบาล สถานีอนามัย โรงพยาบาล แผนก อนามัยจังหวัด	
๑๔.	ทำการป้องกันอุบัติเหตุทุกอย่างที่เกิดกับนักเรียนในโรงเรียน	
๑๕.	ติดต่อกับองค์การหรือสมาคมอื่น ๆ เพื่อให้ได้มาซึ่งผลประโยชน์ ของสุขภาพในโรงเรียน เช่น เป็นสมาชิกของสมาคมพยาบาล และอื่น ๆ	
๑๖.	ช่วยเหลือและปฏิบัติตามคำสั่งแพทย์กับนักเรียนที่เจ็บป่วย	
๑๗.	ติดตามและวัดผลการสุขาภิบาลโรงเรียน	
๑๘.	ติดตามและวัดผลบริการอนามัยโรงเรียน	
๑๙.	ติดตามและวัดผลหลักสูตรวิธีสอน สุขศึกษา	
๒๐.	ประชุมปรึกษากัน เพื่อปรับปรุงงานวิชา สุขศึกษาให้สอดคล้องกับ ความต้องการของ เด็กและหลักสูตรที่ใช้สอน	

ที่	รายการ	คิดทำ อยู่ออยู่ ทำเป็น ไม่คิดทำ ทำ สม่าเสมอครั้งคราว
-----	--------	---

๒๑. มีที่ปรึกษาค้ำสอนศึกษาแก่อาจารย์ใหญ่หรือผู้อำนวยการวิทยาลัย
๒๒. ประเมินผลงานในรอบปี
๒๓. ทิศคอกของประมาณของโรงเรียนมาเพื่อใช้ในการสอน
๒๔. จัดบุคลากรดำเนินงานภายในหมวดวิชาศึกษา
๒๕. จัดสวัสดิการครู ครงงานและผู้เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานในโรงเรียน เช่น แนะนำหรือพาไปหาแพทย์ช่วยปฐมพยาบาล

รายการ	ไม่มี มีปัญหา มีปัญหา มีปัญหา มีปัญหา ปัญหา น้อยที่สุด น้อย มาก มากที่สุด
--------	--

๒. ปัญหาในการบริหารงานศึกษาในโรงเรียนของท่าน
  ๑. การเงิน
  ๒. ขาดบุคลากร
  ๓. บุคลากรไม่สนใจ
  ๔. ความร่วมมือของครู อาจารย์ในโรงเรียน
  ๕. การช่วยเหลือจากหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
  ๖. สภาพแวดล้อมไม่ดีเพราะค้ำแคบ
  ๗. สภาพแวดล้อมไม่ดีเพราะขาดแคลนน้
  ๘. การสุขาภิบาลอื่น ๆ เช่น ส้วม ชยะ ทางระบายน้ำ
  ๙. ความร่วมมือระหว่างกรมการฝึกหัดครูกับกองอนามัยโรงเรียน

รายการ

ไม่มี	มีปัญหา	มีปัญหา	มีปัญหา	มีปัญหา
ปัญหา	เล็กน้อย	น้อย	มาก	มากที่สุด

๑๐. ความร่วมมือระหว่างโรงเรียนฝึกหัดครูกับสถานีนามมี

๑๑. ความร่วมมือระหว่างโรงเรียนฝึกหัดครูกับโรงพยาบาล

๑๒. ความร่วมมือระหว่างโรงเรียนฝึกหัดครูกับองค์การ

อื่น ๆ ในด้านบริหารงานสู่ศึกษา

๑๓. ผู้บริหารโรงเรียนกับงานสู่ศึกษา

๑๔. อาคารสถานที่และการวางแผน

๑๕. การเตรียมการอบรมและอื่น ๆ สำหรับผู้ร่วมงานด้าน

สู่ศึกษา

๑๖. บุคลากรที่สามารถใช้อุปกรณ์เพื่อบริการและสอนนักเรียน

๑๗. อุปกรณ์การสอนไม่เพียงพอ

๑๘. ห้องพยาบาลของพักผู้ป่วยไม่มี

๑๙. เครื่องช่วยในการปฐมพยาบาลมีไม่พอ

๒๐. ห้องพยาบาลมีแต่เข็มแคบไป

๒๑. ความรับผิดชอบที่สมบูรณ์ในการปฏิบัติงาน

๒๒. ขาดความร่วมมือระหว่างกระทรวงศึกษากับกระทรวง

สาธารณสุข

๒๓. ขาดความร่วมมือของนักเรียนและคนงานในโรงเรียน

๒๔. ขาดความร่วมมือกับผู้ปกครองนักเรียน

๒๕. ขาดแพทย์หรือพยาบาลประจำโรงเรียน

๒๖. ท้องจักษุวิทยาโรงเรียนเองโดยไม่มีแพทย์ปรึกษา

๓. กรุณาใส่เครื่องหมาย หน้าข้อความตามความเป็นจริงที่ท่านพบในโรงเรียนของท่าน

๑. ผู้รับผิดชอบดำเนินการสู่ศึกษาของโรงเรียนใดแก่

.....พยาบาลประจำโรงเรียน

....อาจารย์ใหญ่หรือผู้อำนวยการ
วิทยาลัยครู

.....สุขาภิบาลประจำโรงเรียน

....คณะกรรมการสู่ศึกษา

.....ครูอาจารย์ผู้สอนวิชาสุขศึกษา .....อื่น ๆ เช่น.....
 .....
 .....

รายการ

ทำมาก ทำน้อย ไม่ได้ทำ

๓. บริการอนามัยต่าง ๆ ที่จัดทำในโรงเรียนของท่าน

๑. บริการการรักษ (Appraisal) เช่นการตรวจสุขภาพ
การทดสอบสุขภาพ เป็นต้น
๒. บริการการแก้ไขข้อบกพร่อง (Correction of Remedial)
๓. บริการป้องกันโรค (Protection) เช่น ฉีดวัคซีน ปลูกฝี
๔. แนะนำการจัดอาหารในถูกสุขลักษณะ
๕. ชั่งน้ำหนักและวัดส่วนสูง
๖. ตรวจฟัน
๗. ตรวจสายตา
๘. สังเกตสุขภาพ
๙. ทำระเบียนสุขภาพ
๑๐. ประมพยาบาล
๑๑. ใ้หย้าตามคำสั่งแพทย์
๑๒. ตรวจหู
๑๓. จัดอาหารกลางวันในโรงเรียน
๑๔. บริการสุขภาพครู, คนงาน
๑๕. บริการตรวจโรคประจำปี
๑๖. ทดสอบสุขภาพจิต

๔. การสุขาภิบาลโรงเรียนที่จัดทำในโรงเรียนของท่าน

๑. เกี่ยวกับส่วนนักเรียน (เช่น จำนวน, การสร้าง,
สุขาภิบาล)
๒. น้ำดื่ม น้ำใช้ (เช่นจำนวน ,การสร้าง,สุขาภิบาล)

รายการ

ท่ามาก ท่าน้อย ไม่ได้ท่า

๓. ควบคุมขยะมูลฝอยเพื่อนำไปกำจัด
๔. ทำสุขาภิบาลในโครงครัว โรงอาหาร
๕. ควบคุมอาหารให้ถูกสุขลักษณะกับผู้นำมาขายในโรงเรียน และที่โรงเรียนจัดทำขึ้นเองอย่างใกล้ชิด
๖. ควบคุมราคาและคุณภาพของอาหารกับผู้นำอาหารมาขาย
๗. สร้าง ซ่อม เพื่อให้อุณหภูมิเกี่ยวกับประปาในโรงเรียน
๘. ตรวจสอบสุขภาพของผู้นำของมาขายในโรงเรียน
๙. ควบคุมน้ำดื่มในโรงเรียน
๑๐. ควบคุมความสะอาดของอาคารเรียนและอาคารประกอบ
๑๑. มีส่วนในการควบคุมการถ่ายเทอากาศในห้องเรียน เรือนนอนและที่ทำงาน
๑๒. ควบคุมอุบัติเหตุในสนามและบริเวณโรงเรียน
๑๓. ควบคุมการไหลแสงสว่างในอาคารเรียนและเรือนนอน
๑๔. ควบคุมดูแลรักษาความสะอาด เช่น เศษอาหาร ขยะ มูลฝอย แมลงวัน หนู และสุนัขในบริเวณโรงอาหาร
๑๕. จัดทำทางระบายน้ำรอบ ๆ โครงครัว โรงอาหารและอาคารเรียน เรือนนอน
๑๖. จัดทำที่ล้างมือไว้ที่โรงอาหารและส้วม
๑๗. ควบคุมความสะอาดบริเวณส้วมและที่ปัสสาวะอยู่เสมอ
๑๘. ควบคุมสนาม และอุปกรณ์การเรียน เช่น โต๊ะเรียน ม้านั่ง
๕. การสอนสุขศึกษาในโรงเรียนของงาน
  ๑. สอนตามหลักสูตรโคกวิเชียรเชอริ
  ๒. สอนให้สอดคล้องแทรกไปกับวิชาอื่น ๆ
  ๓. สอนโดยการพาไปศึกษานอกสถานที่

รายการ	ท่ามาก ท่าน้อย ไม่ไ้ท่า
๔. สอนโดยการเชิญวิทยากรมาบรรยายประกอบ	
๕. จัดกิจกรรมขึ้นประกอบการสอน	
๖. สานิตประกอบการสอน	
๗. ใช้การอภิปราย	
๘. ใช้แบบให้นักเรียนปฏิบัติจริง ๆ	
๙. ใช้อุปกรณ์ประกอบการสอน	
๑๐. ใช้วิธีการแนะนำ	
๑๑. มีตำราที่ ๆ สำหรับนักเรียน	
๑๒. มีตำราที่ ๆ สำหรับครูใช้ประกอบการสอน	

๔. โปรดกรุณาให้ความคิดเห็นตามความเป็นจริงโดยกาเครื่องหมาย (ถูก) ลงในช่องว่างด้านขวามือในรายการดังต่อไปนี้

รายการ	จำเป็น	จำเป็น อย่างยิ่ง	ไม่จำเป็น
<u>องค์ประกอบที่มีส่วนช่วยส่งเสริมการบริหารสู่ศึกษาในโรงเรียนของท่าน</u>			
๑. การเลือกบุคลากรที่มีคุณสมบัติเหมาะสมได้			
๒. การเลือกโดยบุคลากรที่มีความชำนาญการสู่ศึกษา			
๓. การมีเงินงบประมาณใช้จ่ายในการนี้อย่างเพียงพอ			
๔. การมีเครื่องอำนวยความสะดวกด้านอนามัยเพียงพอ			
๕. ความร่วมมือจากองค์การเอกชนหรือสมาคม			
๖. ความร่วมมือจากสถานที่ราชการอื่น ๆ			
๗. สมาคมปราบวัชโรค			
๘. สถานตรวจโรคปลอด			

รายการ

จำเป็น จำเป็น ไม่จำเป็น
อย่างยิ่ง

๙. UNICEF
๑๐. USIS
๑๑. สมาคมอาหารและโภชนาการ
๑๒. สถานพยาบาลเอกชน
๑๓. แผนกความปลอดภัยการไฟฟ้านครหลวง
๑๔. ศูนย์โสตทัศนศึกษาวิทยาลัยการศึกษาระสามมิตร
๑๕. แผนกโสตทัศนศึกษากลางจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
๑๖. กองอนามัยโรงเรียน
๑๗. สถานีอนามัยของเทศบาลหรือกรมอนามัย
๑๘. โรงพยาบาล
๑๙. แผนกอนามัยจังหวัด
๒๐. การประปาจังหวัด
๒๑. แผนกจรรยาบรรณตำรวจ
๒๒. สำนักงานกลางปราชยาเสวกทิพย์โฑม
๒๓. กองอาหาร
๒๔. กองสุขศึกษา
๒๕. อื่น ๆ เช่น .....

แบบสอบถาม ข.

แบบสอบถามฉบับที่ใช้ในการสอบถามไปยังสถานการฝึกหัดครู

ทุก ๆ แห่ง

ข้าพเจ้านิสิตปริญญาโท คณะศึกษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีความสนใจที่จะศึกษาปัญหาเกี่ยวกับการบริหารการศึกษาค้นคว้าศึกษาในสถานการฝึกหัดครู เพื่อทำเป็นวิทยานิพนธ์นำเสนอต่อคณะศึกษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผลที่ได้จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาและปรับปรุงการบริหารการศึกษาค้นคว้าศึกษาในสถานการฝึกหัดครู ซึ่งท่านใดมีหน้าที่รับผิดชอบอยู่ใดบ้างตามสมควร

ฉนั้น ข้าพเจ้าจึงใคร่ขอความร่วมมือแสดงความคิดเห็นและกรอกแบบสอบถามให้ตรงตามความเป็นจริง จึงขอขอบพระคุณท่านที่ได้กรุณาร่วมมือมา ณ โอกาสนี้ด้วย.

ร.ศ. ชัน ทัดอม ร.น.

ส่วนที่ ๑

โปรดกรอกข้อความในช่องว่างต่อไปนี้

- ๑. ระดับสถานศึกษา ( ) โรงเรียนฝึกหัดครู ( ) วิทยาลัยครู
- ๒. ข้าพเจ้าทำงานศึกษาค้นคว้ามาแล้ว.....ปี
- ๓. วิชาสามัญ..... วิชาครู..... ปริญญาหรือประกาศนียบัตรอื่น ๆ .....
- ๔. เคยเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับศึกษาค้นคว้าโดยตรง..... ครั้ง อบรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับเรื่องศึกษาค้นคว้า..... ครั้ง

ส่วนที่ ๒

โปรดกรอกข้อความที่คิดเห็นตามความเป็นจริง โดยการเครื่องหมาย (ถูก) ลงในช่องว่างขวามือในรายการดังต่อไปนี้

ข้อที่	รายการ	คิดจะ ทำอยู่	ทำเป็น	ไม่ได้ทำ
		ทำ	สม่ำเสมอ	ครั้งคราว

- ๑. งานในหน้าที่รับผิดชอบการศึกษาค้นคว้าในโรงเรียนของท่าน
- ๑. จัดและดำเนินการสุขาภิบาลในโรงเรียน

ที่	รายการ	คิดจะ ทำอยู่ ทำเป็น ไม่ได้ ทำ สำเสมอ ครงคราว ทำ
	๒. จัดและควบคุมห้องพยาบาล	
	๓. ทำปฐมพยาบาลฉุกเฉินที่เจ็บป่วย	
	๔. จัดบริการอนามัย	
	๕. ให้คำปรึกษาแก่ชุมชนผู้ศึกษาและบริการแนะแนวสุขภาพ	
	๖. ทำการสอนทั้งฝ่ายฝึกหัดครูและสาธิต	
	๗. ทำการสอนเฉพาะฝ่ายฝึกหัดครู	
	๘. จัดนิทรรศการของหมวดวิชาผู้ศึกษา	
	๙. นิเทศและปรับปรุงการอนามัยร่วมกับโครงการฝึกหัด	
	ครูชนบท	
	๑๐. ทำหน้าที่จัดบริหารวิชาผู้ศึกษาของโรงเรียนหรือวิทยาลัยครู	
	๑๑. เป็นวิทยากรอบรมวิชาผู้ศึกษาแก่ครูในโรงเรียนประจำที่ ที่ส่งนักเรียนฝึกหัดครูไปฝึกหัดสอน	
	๑๒. ช่วยอบรมครูพลานามัยตามโครงการอบรมในภาคการศึกษา หรือในจังหวัด	
	๑๓. ประสานงานกับหน่วยงานอื่น ๆ ที่ช่วยเหลือการอนามัยของ โรงเรียน เช่น เทศบาล สถานีอนามัย โรงพยาบาล แผนก อนามัยจังหวัด	
	๑๔. ทำการป้องกันอุบัติเหตุทุกอย่างที่เกี่ยวกับนักเรียนในโรงเรียน	
	๑๕. ติดต่อของค์การหรือสมาคมอื่น ๆ เพื่อให้ได้มาซึ่งผล ประโยชน์ของผู้ศึกษาในโรงเรียน เช่น เป็นสมาชิกของ สมาคมพยาบาลและอื่น ๆ	
	๑๖. ช่วยเหลือและปฏิบัติตามคำสั่งแพทย์กับนักเรียนที่เจ็บป่วย	

ที่	รายการ	คิดจะ ทำอยู่ ทำเป็น ไม่ได้ ทำ สำเสมอ ครั้งคราก ทำ
๑๗.	ติดตามและวัดผลการสุขาภิบาลโรงเรียน	
๑๘.	ติดตามและวัดผลบริการอนามัยโรงเรียน	
๑๙.	ติดตามและวัดผลหลักสูตรวิธีสอนสุขศึกษา	
๒๐.	ประชุมปรึกษากันเพื่อปรับปรุงงานวิชาสุขศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของเด็กและหลักสูตรที่ใช้สอน	
๒๑.	เป็นที่ปรึกษาคณะสุศึกษาแก่อาจารย์ใหญ่หรือผู้อำนวยการวิทยาลัย	
๒๒.	ประเมินผลงานในรอบปี	
๒๓.	ติดต่อขอสมปราคาของโรงเรียนมาเพื่อใช้ในการสุศึกษา	
๒๔.	จัดบุคลากรดำเนินงานภายในหมวดวิชาสุศึกษา	
๒๕.	จัดสวัสดิการครูคนงานและผู้เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานในโรงเรียน เช่น แนะนำหรือพาไปหาแพทย์ช่วยปฐมพยาบาล	

ที่	รายการ	ไม่มี มีปัญหา มีปัญหา มีปัญหา มีปัญหา ปัญหาน้อยที่สุด น้อย มาก มากที่สุด
๒.	<u>ปัญหาในการบริหารงานสุศึกษาในโรงเรียนของท่าน</u>	
	๑. การเงิน	
	๒. ขาดบุคลากร	
	๓. บุคลากรไม่สนใจ	
	๔. ความร่วมมือของครูอาจารย์ในโรงเรียน	
	๕. การช่วยเหลือจากหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	

ที่

รายการ

ไม่มี มีปัญหา มีปัญหา มีปัญหา มีปัญหา
 ปัญหาอันน้อยที่สุด น้อย มาก มากที่สุด

๖. สภาพแวดล้อมไม่ดีเพราะคืบแคบ
๗. สภาพแวดล้อมไม่ดีเพราะขาดแคลนน้ำ
๘. การดูสุขภาพอื่น ๆ เช่น สวม ชะยะ ทางระบายน้ำ
๙. ความร่วมมือระหว่างกรมการฝึกหัดครูกับกอง
 อนามัยโรงเรียน
๑๐. ความร่วมมือระหว่างโรงเรียนฝึกหัดครูกับสถานีอนามัย
๑๑. ความร่วมมือระหว่างโรงเรียนฝึกหัดครูกับโรงพยาบาล
๑๒. ความร่วมมือระหว่างโรงเรียนฝึกหัดครูกับองค์การ
 อื่น ๆ ในค่านับบริหารงานสูงศึกษา
๑๓. ผู้บริหารโรงเรียนกับงานสูงศึกษา
๑๔. อาคาร สถานที่และการวางแผน
๑๕. การเตรียมการอบรมและอื่น ๆ สำหรับผู้ร่วมงานคณ
 สูงศึกษา
๑๖. บุคลากรที่สามารถใช้อุปกรณ์เพื่อบริหารและสอนนักเรียน
๑๗. อุปกรณ์การสอนไม่เพียงพอ
๑๘. ห้องพยาบาล ห้องพักผู้ป่วยไม่มี
๑๙. เครื่องช่วยในการปฐมพยาบาลมีไม่พอ
๒๐. ห้องพยาบาลมีแค่คืบแคบไป
๒๑. ความรับผิดชอบที่สมบูรณ์ในการปฏิบัติงาน
๒๒. ขาดความร่วมมือระหว่างกระทรวงศึกษาธิการกับ
 กระทรวงสาธารณสุข
๒๓. ขาดความร่วมมือของนักเรียนและคนงานในโรงเรียน
๒๔. ขาดความร่วมมือกับบุคลากรของนักเรียน
๒๕. ขาดแพทย์หรือพยาบาลประจำโรงเรียน
๒๖. ห้องจักษุบริการสูงศึกษาเองโดยไม่มีแพทย์ปรึกษา

รายการ

พำนัก ทำนอย ไม่โตทำ

๘. ทำระเบียนสุขภาพ
  ๑๐. ปฐมพยาบาล
  ๑๑. ใ้ยาตามคำสั่งแพทย์
  ๑๒. ตรวจดู
  ๑๓. จัดอาหารกลางวันในโรงเรียน
  ๑๔. บริการสุขภาพครู, คนงาน
  ๑๕. บริการตรวจโรคประจำปี
  ๑๖. ทดสอบสุขภาพจิต
๘. การสุขภาพโรงเรียนที่จัดทำในโรงเรียนของท่าน
  ๒. เกี่ยวกับส่วนนักเรียน (เช่น จำนวน, การสร้าง, สุขภาพ)
  ๒. น้ำดื่ม น้ำใช้ (เช่น จำนวน, การสร้าง, สุขภาพ)
  ๓. ความคุมขยะมูลฝอย เพื่อนำไปกำจัด
  ๔. ทำสุขภาพในโรงครัว โรงอาหาร
  ๕. ความคุมอาหารให้อุณหภูมิกับผู้นำมาขายในโรงเรียน และที่โรงเรียนจัดทำขึ้นเองอย่างใกล้ชิด
  ๖. ความคุมราคาและคุณค่าของอาหารกับผู้นำอาหารมาขาย
  ๗. สร้าง ซ่อม เพื่อให้ได้มาเกี่ยวกับประปาในโรงเรียน
  ๘. ตรวจสุขภาพของผู้นำของมาขายในโรงเรียน
  ๙. ความคุมน้ำที่โซ่ดื่มในโรงเรียน
  ๑๐. ความคุมความสะอาดของอาคาร เรือนและอาคารประกอบ
  ๑๑. มีส่วนในการควบคุมการถ่ายเทอากาศในห้องเรียน เรือนนอน และที่ทำงาน
  ๑๒. ความคุมอุบัติเหตุในสนามและบริเวณโรงเรียน
  ๑๓. ความคุมการใสแสงสว่างในอาคาร เรือนและเรือนนอน

รายการ

ท่ามาก ท่าน้อย ไม่ไค้ท่า

๑๔. ควบคุมดูแลรักษาความสะอาด เช่น เศษอาหาร ขยะมูลฝอย
แมลงวัน หนู และสุนัขในบริเวณโรงอาหาร
๑๕. จัดทำทางระบายน้ำรวม ๆ โรงครัว โรงอาหารและอาคาร
เรียน เรือนนอน
๑๖. จัดทำที่ล้างมือไว้ที่โรงอาหารและส้วม
๑๗. ควบคุมความสะอาดบริเวณส้วมและที่ปัสสาวะอยู่เสมอ
๑๘. ควบคุมสนามและอุปกรณ์การเรียน เช่น โต๊ะเรียน ม้านั่ง
๕. การสอนสู่ศึกษาในโรงเรียนของท่าน
๑. สอนตามหลักสูตรโดยวิธีเจคเซอร์
  ๒. สอนให้สอดคล้องไปกับวิชาอื่น ๆ
  ๓. สอนโดยการพาไปศึกษานอกสถานที่
  ๔. สอนโดยการเชิญวิทยากรมาบรรยายประกอบ
  ๕. จัดกิจกรรมชั้นประกอบการสอน
  ๖. สำนึกประกอบการสอน
  ๗. ใช้การอภิปราย
  ๘. ใช้แบบให้นักเรียนปฏิบัติจริง ๆ
  ๙. ใช้อุปกรณ์ประกอบการสอน
  ๑๐. ใช้วิธีการแนะแนว
  ๑๑. มีตำราดี ๆ สำหรับนักเรียน
  ๑๒. มีตำราดี ๆ สำหรับใช้ครูใช้ประกอบการสอน
-
๘. โปรดกรุณาให้ความคิดเห็นตามความเป็นจริงโดยกาเครื่องหมาย (ถูก) ลงในช่องว่าง
ด้านขวามือในรายการดังต่อไปนี้

รายการ

จำเป็น จำเป็น ไม่จำเป็น
อย่างยิ่ง

องค์ประกอบที่ช่วยส่งเสริมการบริหารศึกษาในโรงเรียนของท่าน

๑. การเลือกบุคลากรที่มีคุณสมบัติเหมาะสมได้
๒. การเลือกนโยบายการศึกษาที่มีความชำนาญการ
๓. การมีเงินงบประมาณใช้จ่ายในการนี้เพียงพอ
๔. การมีเครื่องอำนวยความสะดวกด้านอนามัยเพียงพอ
๕. ความร่วมมือจากองค์การเอกชนหรือสมาคม
๖. ความร่วมมือจากสภานิติราชการอื่น ๆ
๗. สมาคมปราบวัณโรค
๘. สถานตรวจโรคปอด
๙. UNICEF
๑๐. USIS
๑๑. สมาคมอาหารและโภชนาการ
๑๒. สถานพยาบาลเอกชน
๑๓. แผนกความปลอดภัยการไฟฟ้านครหลวง
๑๔. ศูนย์โรคที่ศูนย์สัตววิทยาดัชการศึกษาระหว่างมิตร
๑๕. แผนกโรคที่ศูนย์ศึกษากลางจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
๑๖. กองอนามัยโรงเรียน
๑๗. สถานีอนามัยของเทศบาลหรือกรมอนามัย
๑๘. โรงพยาบาล
๑๙. แผนกอนามัยจังหวัด
๒๐. การประปาจังหวัด
๒๑. แผนกจรรยาบรรณตำรวจ

รายการ	จำเป็น จำเป็น ไม่จำเป็น อย่างยิ่ง
--------	--------------------------------------

๒๒. สำนักงานกลางปราบยาเสพติดให้โทษ
๒๓. กองอาหาร กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข
๒๔. กองสุขศึกษา กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข
๒๕. มหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์และศิริราชพยาบาล
๒๖. สมาคมส่งเสริมสุขภาพจิต
๒๗. คณะทันตแพทยศาสตร์
๒๘. อื่น ๆ เช่น.....

เมื่อท่านตอบเสร็จแล้วกรุณาพิมพ์แบบสอบถามนี้ เอาด้านหลังพิมพ์ออกแล้วเข็นค่วย
ที่เข็นกระดาษนำส่งทางไปรษณีย์โดยไม่คงติดแสตมป์อีก.